

Compania Națională de Transport al Energiei Electrice
TRANSELECTRICA SA

.Nr. /

SE APROBĂ,

DIRECTORAT

**Presedinte
Directorat
Adrian Constantin
RUSU**

**Membru
Directorat
Constantin
SARAGEA**

**Membru
Directorat
Viorel
VASIU**

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ

**Procedură de urgență pentru piața de echilibrare privind transmiterea, validarea și
selectarea ofertelor zilnice și emiterea dispozițiilor de dispecer**

Cod: TEL-.07.VI ECH-DN/ 228

Ediția: I

Revizie: 1

Avizată prin minuta ședinței CM-SCIM nr. ../xx.xx.2018

Nr. Crt.	Elemente privind responsabilii	Prenume și Nume	Funcția	Data	Semnătura
1.3	Avizat	Virgiliu IVAN	Director UNO-DEN		
		Ion SMEEIANU	Director DMIPCEIE		
		Eugen SANDU	p. Inspector șef		
1.2	Verificat	Mihail CREMENESCU	Director Direcție Operativă		
1.1	Elaborat	Mircea ANTON	Manager PE		

Drept de proprietate

Prezenta procedură este proprietatea **Companiei Naționale de Transport al Energiei Electrice C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.** Multiplicarea și utilizarea parțială sau totală a acestui document este permisă numai cu acordul scris al conducerii C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.

noiembrie 2018

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
Procedură de urgență pentru piața
de echilibrare privind transmiterea,
validarea și selectarea ofertelor zilnice
și emiterea dispozițiilor de dispecer

Cod: TEL-07.VI ECH-
DN/228

Pag 2/9

Ediția I
Rev. 0 1 2 3 4 5

2 SITUAȚIA EDIȚIILOR ȘI A REVIZIILOR

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ

Procedură de urgență pentru piața de echilibrare privind transmiterea, validarea și selectarea ofertelor zilnice și emiterea dispozițiilor de dispecer

Nr. crt.	Ediția sau, după caz, revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data la care se aplică prevederile ediției sau reviziei editiei
0	1	2	3	4
1	Ediția I, Revizia 1	Preluare prevederi Ordinul ANRE nr. 31/2018.	Elaborare inițială	Septembrie 2018

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
Procedură de urgență pentru piața
de echilibrare privind transmiterea,
validarea și selectarea ofertelor zilnice
și emiterea dispozițiilor de dispecer

Cod: TEL-07.VI ECH-
DN/228

Pag 3/9

Ediția I
Rev. 0 1 2 3 4 5

3 LISTA DE DIFUZARE

Document difuzat: Procedura Operațională

Denumire: Procedură de urgență pentru piața de echilibrare privind transmiterea, validarea și selectarea ofertelor zilnice și emiterea dispozițiilor de dispecer

Cod: TEL-07.VI ECH-DN/228

Ediția 1

Revizia 0

Nr. crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Numele și prenumele	Data primirii	Semnătura
0	1	2	3	4	5	6	7
3.1	Avizare	Original + Format electronic	ANRE	-	-	-	-
3.2	Aplicare	Format electronic	UNO-DEN	OPE, DEC		<i>Data postării pe site</i>	
3.3	Informare	N/A				<i>Data postării pe site</i>	N/A
3.4	Evidența	original	DMIPCEIE	IMC		...	
3.5	Arhivare	E1 (copie martor)	OPE, Serviciu Operare	Șef serv.	Mihaela – Gabriela Condovici	...	
3.6	Alte scopuri	-					

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
Procedură de urgență pentru piața
de echilibrare privind transmiterea,
validarea și selectarea ofertelor zilnice
și emiterea dispozițiilor de dispecer

Cod: TEL-07.VI ECH-DN/228

Pag 4/9

Ediția I

Rev. 0 1 2 3 4 5

4 SCOP

Procedura are drept scop stabilirea etapelor și a modului de transmitere, validare și selectare a ofertelor zilnice pe piața de echilibrare (PE) precum și de emitere a dispozițiilor de dispecer pentru programarea SEN în condiții de urgență generate de disfuncționalități în sistemul informatic al PE (hardware și/sau soft) și/sau în sistemul de comunicații al Operatorului de transport și de sistem (OTS).

5 DOMENIUL DE APLICARE

Prezenta procedură se aplică de către OTS, de către participanții la piața de echilibrare și părțile responsabile cu echilibrarea în cazul apariției condițiilor de urgență generate de disfuncționalități în sistemul informatic al PE (hardware și/sau soft) și/sau în sistemul de comunicații al OTS.

6 DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

6.1 Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu completările și modificările ulterioare;

6.2 Ordinul Președintelui ANRE nr. 20/2004, privind aprobarea Codul Tehnic al Rețelei Electrice de Transport, cu completările și modificările ulterioare;

6.3 Ordinul Președintelui ANRE nr. 31/2018 privind aprobarea Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare și a Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, precum și pentru modificarea, completarea și abrogarea unor dispoziții din sectorul energiei electrice;

6.4 Ghidul Procedura Operațională elaborată de C.N.T.E.E. Transelectrica SA *Disfuncționalități în procesul de selectare pe Piața de Echilibrare*, cod TEL-.07.VI ECH-DN/258, ediția în vigoare.

7 DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

7.1 Definiții

7.1.1 Conform Ordinului Președintelui ANRE nr. 20/2004, privind aprobarea Codului Tehnic al Rețelei Electrice de Transport;

7.1.2 Conform Ordinului Președintelui ANRE nr. 31/2018 privind aprobarea Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare și a Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, precum și pentru modificarea, completarea și abrogarea unor dispoziții din sectorul energiei electrice.

7.2 Abrevieri

7.2.1 Conform Ordinului președintelui ANRE nr. 20/2004, privind aprobarea Codului Tehnic al Rețelei Electrice de Transport;

7.2.2 Conform Ordinului Președintelui ANRE nr. 31/2018 privind aprobarea Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare și a Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, precum și pentru modificarea, completarea și

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
Procedură de urgență pentru piața
de echilibrare privind transmiterea,
validarea și selectarea ofertelor zilnice
și emiterea dispozițiilor de dispecer

Cod: TEL-07.VI ECH-
DN/228

Pag 5/9

Ediția I
Rev. 0 1 2 3 4 5

abrogarea unor dispoziții din sectorul energiei electrice.

8 MOD DE LUCRU

8.1 Procedura de urgență pentru PE se aplică de către OTS și de către PPE în cazul apariției condițiilor de urgență, după cum urmează:

8.1.1 Incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului informatic al PE sau a altui sistem informatic/de comunicație utilizat de către OTS pentru primirea, verificarea și validarea ofertelor pe PE;

8.1.2 Incapacitatea totală sau parțială de funcționare sau altă defecțiune a sistemului informatic al PE sau a altui sistem informatic utilizat de către OTS pentru procesarea și selectarea ofertelor pe PE, precum și de emitere a dispozițiilor de dispecer;

8.2 În funcție de severitatea incidentului, în ceea ce privește impactul asupra operațiilor de gestionare a ofertelor zilnice (serverele și rețeaua de comunicații), momentul apariției incidentului și durata estimată, se consideră următoarele situații de urgență:

8.2.1 Disfuncționalitate parțială/intermitentă a sistemului de comunicații al OTS și/sau a sistemului informatic al PE (datele se pot transmite/procesa numai pe perioade scurte de timp sau anumite componente ale sistemului PE sunt nefuncționale pe perioade scurte de timp de maximum 120 minute);

8.2.2 Disfuncționalitate totală a sistemului de comunicații al OTS și/sau a sistemului informatic al PE. În acest scenariu se presupune pierderea căii de comunicație uzuale între OTS și PPE sau sistemul informatic al PE este inoperațional pe o perioadă lungă de timp mai mare decât 120 de minute;

8.3 Situația de urgență va fi coordonată din partea OTS de către personalul de comandă operativă conform listei cu persoanele de contact menționate în convenția de participare la PE a PPE.

8.3.1 DEC va coordona activitatea intrazilnică de operare a PE. Ora și minutul la care apar disfuncționalitățile se consemnează în Registrul operativ de către dispecer, în ziua D (Ziua de Livrare).

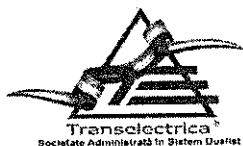
8.3.2 OTS prin intermediul DEC și OPE instituie și anunță aplicarea procedurii de urgență către toate PPE, cu precizarea condiției/condițiilor de urgență.

8.4 În cazul unor disfuncționalități parțiale/intermitente ale sistemului de comunicații al PE pentru primirea ofertelor, semnalate de PPE sau prin autosesizare, OTS procedează astfel:

8.4.1 OPE va sesiza furnizorul/ii de servicii de internet pentru remedierea disfuncționalității după verificarea acesteia.

8.4.2 Ca alternativă la transmiterea de către PPE a fișierelor aferente ofertelor zilnice în platforma informatică a PE, se poate utiliza transmiterea acestora pe e-mail și introducerea fișierelor în platforma informatică a PE de către OPE.

8.4.3 OPE va extinde porțile de transmitere pentru ofertele zilnice în cazul sesizărilor primite telefonic sau prin e-mail până la ora 16.59 de la PPE, după verificarea disfuncționalității apărute. Porțile vor fi extinse până cel mult la ora 19:00 a zilei D-1, în funcție de durata de rezolvare a

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
Procedură de urgență pentru piața
de echilibrare privind transmiterea,
validarea și selectarea ofertelor zilnice
și emiterea dispozițiilor de dispecer

Cod: TEL-07.VI ECH-
DN/228

Pag 6/9

Ediția I
Rev. 0 1 2 3 4 5

disfuncționalității. Rezolvarea disfuncționalității va fi comunicată imediat de OTS participanților la piața de echilibrare.

8.5 În cazul unor disfuncționalități parțiale/intermitente ale sistemului informatic al OPE pentru verificarea și validarea ofertelor zilnice pe PE, semnalate de PPE sau autosesizate, OTS procedează astfel:

8.5.1 OPE va extinde procesul de verificare și validare pentru oferte zilnice în cazul sesizărilor primite telefonic sau prin e-mail până la ora 16.59 de la PPE, după verificarea disfuncționalității apărute. Procesul va fi extins până cel mult la ora 19:00 a zilei D-1, în funcție de durata de rezolvare a disfuncționalității. Rezolvarea disfuncționalității va fi comunicată imediat de OTS participanților la piața de echilibrare.

8.6 În cazul unor disfuncționalități parțiale/intermitente ale sistemului informatic al PE privind procesarea ofertelor în procesul de selectare a ofertelor și de emitere a dispozițiilor de dispecer se aplică următoarele prevederi:

8.6.1 În cazul în care ordinea de merit poate fi stabilită de Sistemul Pieței de echilibrare, selectarea ofertelor se va realiza pe baza ordinii de merit stabilită de Sistemul Pieței de Echilibrare, conform reglementărilor în vigoare.

8.6.2 În cazul în care ordinea de merit nu poate fi stabilită de Sistemul Pieței de Echilibrare, OTS realizează echilibrul între producția și consumul de energie electrică folosind rezervele din SEN, în conformitate cu prevederile Codului Tehnic al RET.

8.6.2.1 La realizarea echilibrului între producția și consumul de energie electrică în situația disfuncționalităților Sistemului Pieței de Echilibrare, dispecerul va lua în considerare cel puțin următorii factori:

- limitele tehnice definite prin Caracteristicile Tehnice ale Unităților Dispecerizabile
- dispecerizarea cu prioritate a Unităților Dispecerizabile;
- producția necesară a fi realizată pe Unități Hidroenergetice Dispecerizabile impusă de debitul affluent și restricțiile hidrologice, inclusiv viteza maximă de variație a nivelului apei în lacurile de acumulare, disponibilitate, punctual de funcționare, etc.

8.6.3 Ulterior după ce disfuncționalitățile Sistemului Pieței de Echilibrare au fost rezolvate se va reconstitui procesul de selectare a ofertelor conform ordinii de merit. Selecțiile OTS care nu au fost realizate conform acesteia vor fi catalogate drept selecții conform managementului congestiilor și decontate conform reglementărilor și procedurilor specifice aplicabile.

8.6.4 Toate Dispozițiile de Dispecer vor fi consemnate în Registrul operativ astfel:

- momentul la care s-a emis Dispoziția de Dispecer (ora și minutul);
- Unitatea Dispecerizabilă pentru care s-a emis Dispoziția de Dispecer;
- intervalul solicitat prin Dispoziția de Dispecer;
- cantitatea de energie de echilibrare solicitată;
- tipul de energie de echilibrare solicitată.

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
Procedură de urgență pentru piața
de echilibrare privind transmiterea,
validarea și selectarea ofertelor zilnice
și emiterea dispozițiilor de dispecer

Cod: TEL-07.VI ECH-
DN/228

Pag 7/9

Ediția I
Rev. 0 1 2 3 4 5

8.6.5 Toate dispozițiile de dispecer vor fi comunicate PPE telefonic.

8.6.6 În cazul unei disfuncționalități totale a sistemului de comunicații al PE pentru primirea ofertelor semnalate de PPE sau autosesizate, OTS aplică prevederile art. 8.4 din prezenta procedură.

8.7 În cazul unei disfuncționalități totale a sistemului informatic al OPE pentru verificarea și validarea ofertelor zilnice pe PE se procedează astfel:

8.7.1 OPE va sesiza furnizorul sistemului informatic pentru remedierea disfuncționalității semnalate de PPE sau autosesizate;

8.7.2 OPE va extinde procesul de verificare și validare a ofertelor zilnice în cazul sesizărilor primite telefonic sau prin email până la ora 16.59 de la PPE sau a autosesizărilor OTS Procesul va fi extins până cel mult la ora 19:00 a zilei D-1.

8.7.3 Ca alternativă, se poate utiliza verificarea și validarea ofertelor de către furnizorul sistemului informatic cu o oră înainte de ora de livrare.

8.8 În cazul unei disfuncționalități totale a sistemului informatic al PE privind procesarea ofertelor în procesul de selectare a ofertelor și de emitere a dispozițiilor de dispecer se aplică prevederile art. 8.6 din prezenta procedură.

8.9 În termen de zece zile lucrătoare de la orice situație de urgență OTS postează un raport public pe pagina sa de internet și emite către ANRE o informare detaliată care va conține explicitarea cauzelor, perioada și soluțiile de remediere a acesteia precum și estimarea impactului asupra pieței de echilibrare.

9 RESPONSABILITĂȚI

9.1 OTS asigură mentenanța sistemului de comunicații și al sistemului informatic al PE și asigură mijloace alternative pentru restabilirea acestora.

9.2 PPE/OTS sesizează disfuncționalitățile constatate ale sistemului informatic/comunicații al PE telefonic, prin e-mail sau prin autosesizare până la ora de închidere a porții pentru transmiterea ofertelor în piața de echilibrare pentru ziua următoare

9.3 DEC constată/identifică și consemnează în registrul de tură perioada, în cazul apariției condițiilor de urgență și scenariul aplicat;

9.4 OPE extinde procesele din sistemul informatic al pieței de echilibrare, în condițiile în care scenariul îl permite;

9.5 DEC și OPE depun eforturi pentru restabilirea completă a sistemelor de comunicație și a sistemului informatic al PE.

9.6 PPE, răspunde de corectitudinea informațiilor transmise la OTS.

10 ANEXE, ÎNREGISTRĂRI, ARHIVĂRI

Toate operațiile descrise în procedură sunt înregistrate în registrul de tură DEC și în platforma PE, cu etichetă de timp și numele operatorului.

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
Procedură de urgență pentru piața
de echilibrare privind transmiterea,
validarea și selectarea ofertelor zilnice
și emiterea dispozițiilor de dispecer

Cod: TEL-07.VI ECH-
DN/228

Pag 8/9

Ediția I
Rev. 0 1 2 3 4 5

Arhivarea prezentei proceduri și a celorlalte informații documentate se face conform Nomenclatorului arhivistic în vigoare.

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
Procedură de urgență pentru piața
de echilibrare privind transmiterea,
validarea și selectarea ofertelor zilnice
și emiterea dispozițiilor de dispecer

Cod: TEL-07.VI ECH-
DN/228

Pag 9/9

Ediția I
Rev. 0 1 2 3 4 5

11. CUPRINS

Numarul componentei in cadrul procedurii	Denumirea componentei din cadrul procedurii	Pagina
1.	Pagina de Garda	1
2.	Situația edițiilor și a reviziilor	2
3.	Lista de difuzare	3
4.	Scop	4
5.	Domeniul de aplicare	4
6.	Documente de referință	4
7.	Definiții și abrevieri	4
8.	Modul de Lucru	5
9.	Responsabilități	7
10.	Anexe, înregistrări, arhivări	8
11.	Cuprins	9

